

การศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในฐานะผู้เชื่อมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมบริเวณภาคเหนือตอนบนของไทยกับรัฐฉานของพม่า มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในฐานะผู้เชื่อมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมระหว่างประชาชนในเขตภาคเหนือตอนบนของไทยกับเขตรัฐฉานของพม่า ศึกษาขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่ได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในสังคม ล้านนา – รัฐฉาน และศึกษาทิศทางความสัมพันธ์ที่ใช้พระพุทธศาสนาในฐานะทางเลือกที่เหมาะสมดำเนินความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับประเทศพม่า

วิทยานิพนธ์นี้ ได้ศึกษาเป็นเฉพาะบทบาทของพระสงฆ์ 3 รูป คือ ครูบานบุญชุ่ม ญาณสํวโร วัดคอนเริง เมืองพง ประเทศพม่า พระอธิการอนันต์ อาทิตฺตมโม วัดท่ากระดาศ อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ และพระครูเวฬุวันพิทักษ์(เชื่อนคำ อุตฺตสนฺโธ) วัดพระพุทธบาทตากผ้า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน

จากการศึกษาพบว่า พระสงฆ์ทั้ง 3 รูป ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากประชาชน และข้าราชการ ทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายพม่า ได้ใช้บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนา บทบาทด้านการศึกษา และด้านสาธารณูปการ นอกจากนั้นยังได้ประสานความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนไทยในภาคเหนือตอนบนและชาวพม่าในรัฐฉาน โดยอาศัยกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น การทอดผ้าป่า การทอดกฐิน เป็นต้น

กิจกรรมของพระสงฆ์ดังที่กล่าวมา นอกจากจะสามารถส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือระดับประชาชนกับประชาชน ในเขตภาคเหนือตอนบนกับรัฐฉานของพม่าแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ของชาวพุทธ และยังก่อให้เกิดการแพร่กระจายวรรณกรรมในดินแดนทั้งสองอีกด้วย แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐระหว่างไทยกับพม้ามักจะมีปัญหากระทบกระทั่งกันอยู่เสมอ แต่ความสัมพันธ์ระดับประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนกับเขตรัฐฉานของพม่ายังเป็นไปตามปกติ ไม่มีข้อขัดแย้งกัน ทั้งนี้เพราะล้านนา – รัฐฉาน ได้มีความสัมพันธ์กันมาตั้งแต่อดีต ทั้งในด้านการค้า การเมือง และมีความคล้ายคลึงกันในด้านภาษา ศิลปวัฒนธรรม และวิถีการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์แบบยั่งยืนดังเป็นที่ประจักษ์ตลอดมา

การที่พระสงฆ์ได้นำประชาชนไปมาหาสู่กันโดยอาศัยกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ในปัจจุบัน ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนทั้งสองดินแดนได้เป็นอย่างดี

This study has been aimed at the role of Buddhist monks in cementing the cultural relationship of the people in the upper regions of northern Thailand and the Shan State of Myanmar. The study has the following objectives:

To study the role of monks as the consolidators of the cultural relationship in the upper regions of northern Thailand and the Shan State of Myanmar, To study the influence of Buddhism on the customs traditions and conventions of the Lan Na – Shan – society and To study a proper direction based on Buddhism as an alternative to establish enduring relationship with Myanmar.

The study has been focussed on the roles of the three prominent monks:

1. Kruba Bunchum Nānasamvaro of Wat Donruang in the town of Muangpong of Myanmar,
2. Phra Adhikarn Anond Ādittadhammo of Wat Tha Kradart, Muang district, the city of Chiang Mai, and
3. Phragruveluvanpithak of Wat Phrabuddhabattakpha, Pa Sang district, the city of Lumphun.

The three monks, who have been well respected by the peoples and the government officials of both sides, have been playing important roles in stabilizing the relationship between the people of the upper regions of Northern Thailand and people of the Shan State. The roles consist of the propagation of Buddhism, education of the people and the construction of religious building. The monks also have stimulated inter – communication among the people with such religious activities as the Forest Robe Presentation Ceremony and the Krathin Ceremony.

As a result of the study, it has been found out that the monks' roles have not only promoted good relationship and co-operation among the people but also helped preserve the cultural heritage of the Tai and popularize literary works in the area. The relations among the people have been found to be normal inspite of the occasional rough relations at the level of the government. This good relationship is based on the fact that both Lan Na and Shan State have had close relationship since ancient times in terms of trade, politics, religion, language, culture and way of life. The monks, however, will remain the important factor in re-enforcing the good relationship between Lan Na and the Shan State of Myanmar.